

Ishonch

2019 йил 1 июнь • шанба • № 68 (4197)

Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси нашри • Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган • www.ishonch.uz • e-mail: xatlar@ishonch-doverie.uz

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ МДХ МАМЛАКАТЛАРИ ҲУҚУҚНИ МУҲОҒАЗА ҚИЛИШ ОРГАНЛАРИ РАҲБАРЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 31 май кuni Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Ички ишлар вазирлари кенгашининг шу кунларда Тошкент шаҳрида ўтаётган тадбирларида иштирок этаётган делегациялар раҳбарларини қабул қилди.

Президентимиз Озарбайжон, Арманистон, Беларусь, Қозоғистон, Қирғизистон, Россия, Тожикистон ва Туркменистон вакиллари санимий кутлар экан, Ҳамдўстлик мамлакатлари ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ўртасидаги икки ва кўп томонлама ҳамкорлик алоқалари тобора мустақамланиб бораётганини мамнуният билан қайд этди.

Бугунги кунда МДХ Ички ишлар вазирлари кенгаши самарали ҳамкорлик, илғор тажриба ва билим алмашиш, шунингдек, терроризм, экстремизм, наркотрафик, уюшган жиноятчилик ва одам савдосига қарши курашишдаги саъй-ҳаракатларни яқиндан мувофиқлаштириш учун муҳим механизм экани таъкидланди.

Ҳамдўстлик ҳудудда жиноятлар сони кейинги беш йилда 25 фоиздан зиёдга қисқаргани Кенгаш фаолиятининг натижадорлигидан далолат беради.

Бундан ташқари, биргина ўтган йилда қўшма операциялар доирасида гитхванд моддаларнинг ноқонуний айланмаси билан шугулланган 892 нафар шахснинг фаолиятига чек қўйилди ҳамда 84 нафар жиноятчи қўлга олинди.

Учрашувда МДХга аъзо давлатлар ички ишлар органлари ҳамкорлигини янада кенгайтириш, жумладан, самарали идоралараро алоқаларни йўлга қўйиш, қўшма тадбирлар ўтказиш, кадрлар тайёрлаш бўйича дастурларни амалга ошириш истиқболлари кўриб чиқилди.

Шунингдек, минтақавий хавфсизликнинг долзарб масалалари, хусусан, Афғонистондаги вазиятни тинч йўл билан ҳал этиш ва транзитий жиноятчиликка қарши курашишда шерикликни мустақамлаш юзасидан фикр алмашилди.

Делегациялар раҳбарлари Президентимизга санимий қабул учун миннатдорлик билдириб, ўз давлатлари раҳбарларининг саломини етказди.

Мамлакатимиз ҳуқуқни муҳофаза қилиш тизимида ҳуқуқ-бузарликларнинг барвақт олдини олиш ва профилактика қилиш бўйича самарали тизимни шакллантириш борасида амалга оширилаётган ислохотлар натижадорлиги юксак баҳоланди.

Ҳамдўстлик мамлакатлари ҳуқуқни муҳофаза қилиш тузилмалари бир-бирини қўллаб-қувватлаш ҳамда умумий таҳдид ва хатарларга қарши курашишда саъй-ҳаракатларни бирлаштириш мақсадига фаол ҳамкорликни янада ривожлантиришга тайёр экани алоҳида қайд этилди.

Учрашув якунида давлатимиз раҳбари МДХ Ички ишлар вазирлари кенгашининг навбатдаги мажлиси муваффақиятли ўтишини тилади.

ЎЗА

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 31 май кuni Грузия, Америка Қўшма Штатлари ва Корея Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчилари этиб тайинланган Зураб Абдушелишвили, Дэниел Розенблум ва Кан Чжэ Квондан ишонч ёрлиқларини қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари элчиларни мамлакатимиздаги дипломатик миссиясини бошлагани билан санимий табриклаб, уларга ушбу шарафли ва масъулиятли вазифада муваффақиятлар тилади.

Кейинги йилларда мамлакатимиз хорижий шериклар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган фаол ташқи сиёсат олиб бораётгани алоҳида таъкидланди.

Марказий Осиё ва МДХ давлатлари, Америка, Евроосиё ва Африканинг етакчи мамлакатлари билан муносабатлар мустақамланиб, амалий ҳамкорлик тобора фаоллашаётгани бундан далолат беради.

Бундан ташқари, «йўл хариталари» асосида нуфузли халқаро ташкилотлар ва минтақавий тузилмалар билан узоқ мuddатли шериклик алоқалари кенгаймоқда.

Президентимиз ўз нутқида янги элчилар вакиллик қилаётган давлатлар билан кўп қиррали ҳамкорликнинг истиқболларига тўхталиб ўтди.

Ўзбекистон билан Грузия ўртасидаги, аввало сиёсий, савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар соҳалардаги муносабатлар ривожланиб бораётгани мамнуният билан қайд этилди. Кейинги йилларда парламентлараро алоқалар ҳам фаоллашди.

Грузия билан товар айирбошлашни кўпайтириш, саноат, транспорт, логистика ва туризм соҳаларида кооперацияни кучайтиришга қаратилган аниқ лойиҳаларни илгари суриш муҳимлиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси ва Америка Қўшма Штатларининг дўстлик ва кўп қиррали ҳамкорлик руҳидаги икки томонлама муносабатларида юксак даражада эришилганини мамнуният билан қайд этди.

Ўтган йил май ойида АҚШга амалга оширилган олий даражадаги тарихий ташиф мамлакатларимиз стратегик шериклик алоқаларида янги босқинчи бошлаб берди.

Бугун барча даражалардаги мулоқот ва алмашинувлар фаоллашгани кузатишмоқда. АҚШ савдо вазири Уилбур Росс, конгрессменлар Трент Келли ва Висенте Гонсалес, Миссисипи штати губернатори Филипп Брайант ва бошқалар бошчилигидаги юқори даражадаги делегацияларнинг мамлакатимизга ташрифлари самарали бўлди.

Американинг етакчи компания ва банклари билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик кенгаймоқда, маданий-гуманитар алоқалар мустақамланмоқда, фуқаролик жамиятини ривожлантириш ва инсон ҳуқуқларини таъминлаш соҳасида, шунингдек, халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар бўйича конструктив мулоқот амалга оширилмоқда.

Давлатимиз раҳбари Корея Республикаси билан муносабатлар алоҳида стратегик шериклик поғонасига кўтарилганини чуқур мамнуният билан қайд этди.

Жанубий Корея Президенти Мун Чжэ Иннинг ўтган ойда Ўзбекистонга давлат ташрифи икки томонлама муносабатларни янада юксак босқичга олиб чиқиб, уларни янги амалий мазмун билан бойитди.

Мамлакатимиз Корея Республикаси раҳбариятининг Корея яриморалида тинчлик ва барқарорликни мустақамлаш борасидаги изчил сиёсатини қатъий қўллаб-қувватлаётгани таъкидланди.

Эришилган қилишувларни амалга ошириш, инновация ва инвестициялар, транспорт ва коммуникациялар, инфратузилмани модернизация қилиш, таълим, соғлиқни сақлаш, маданият ва бошқа йўналишларда қўшма дастур ва лойиҳаларни ўз вақтида тайёрлаш ва сифатли рўйбга чиқариш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Президентимиз янги тайинланган элчилар фаол дипломатик фаолияти билан мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар, шериклик ва кўп қиррали ҳамкорликни янада мустақамлашга муносиб ҳисса қўшишларига ишонч билдирди.

Ўз навбатида, Фавқулодда ва мухтор элчилар давлатимиз раҳбарига санимий қабул учун яна бир бор миннатдорлик билдириб, мамлакатларимиз ва халқларимиз фаровонлиги йўлида самарали давлатлараро муносабатларни изчил ривожлантиришга бор куч-қўратини сафарбар қилишини қайд этди.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ЕВРОПА КЕНГАШИ ПРЕЗИДЕНТИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 31 май кuni мамлакатимизга амалий ташриф билан келган Европа кенгаши Президенти Дональд Түскни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари юқори мартабали меҳмонни санимий кутлар экан, Европа иттифоқи билан конструктив сиёсий мулоқот ҳамда савдо-иқтисодий, инновацион, илмий-техник ва маданий-гуманитар соҳаларда самарали амалий ҳамкорлик ривожланиб бораётганини катта мамнуният билан қайд этди.

Ўзбекистон Республикаси ва Европа иттифоқи ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганига 25 йил тўлагани жорий йилда Европа Кенгаши Президентининг мамлакатимизга илк ташрифи кўп қиррали шерикликни кенгайтириш ва мустақамлашдан икки томон ҳам манфаатдор экани ва бунга интилаётганидан далолат беради.

«Ўзбекистон – ЕИ» ҳамкорлик кенгаши ва қўмитасининг мунтазам мажлислари, парламентлараро алмашинувларнинг ривожланаётгани, Европа иттифоқининг Ташқи ишлар ва хавфсизлик сиёсати бўйича Олий вакили Федерика Могерини ва бошқа олий мартабали вакилларнинг мамлакатимизга ташрифлари кейинги йилларда ўзаро алоқалар фаоллашганини кўрсатмоқда.

Мамлакатимиз ва ЕИ ўртасида кенгайтирилган шериклик ва ҳамкорлик тўғрисида янги битим лойиҳаси юзасидан музокаралар бошланган.

Европа иттифоқи мамлакатлари билан товар айирбошлаш ҳажми ва инвестиция лойиҳалари сони ортмоқда. Ўзаро савдо ва инвестицияларни янада кўпайтириш учун қўлай шароитлар яратиш бўйича маслаҳатлашувлар олиб боришмоқда.

Бундан ташқари, европалик ҳамкорлар Ўзбекистонга Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлишида кўмаклашмоқда.

Европа тикланиш ва тараққиёт банки билан шериклик қайта йўлга қўйилди ва кенгаймоқда, мамлакатимиз иқтисодиётининг устувор тармоқларида Европа инвестиция банки иштирокида даст-

лабки қўшма лойиҳалар амалга оширила бошланди.

«Горизонт-2020» ва «Эразмус плус» дастурлари доирасида фаол илмий ва ўқув алмашувлари амалга оширилмоқда.

Учрашувда асосий эътибор иқтисодий, савдо, инновация ва инвестициялар, транспорт, илм-фан, таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларида амалий ҳамкорликни янада кенгайтириш масалаларига қаратилди.

Мамлакатимизда иқтисодиётни либераллаштириш бўйича амалга оширилаётган ислохотлар Европа бизнесининг етакчи вакиллари юртимизда янада кенг фаолият юритишлари, мамлакатимизга энг янги технологиялар, илғор тажриба ва юқори стандартларни фаол жалб қилиш учун имкониятлар очаётгани алоҳида таъкидланди.

Европа Иттифоқининг Марказий Осиё бўйича янги стратегиясига мувофиқ минтақада ўзаро ҳамкорликни кучайтириш муҳимлиги қайд этилди.

Европа кенгаши Президенти Ўзбекистоннинг Орол денгизи ҳавзасидаги экологик ҳалокатнинг салбий оқибатларини бартараф этиш борасидаги амалий саъй-ҳаракатларига юксак баҳо берди. Оролбўйи минтақаси учун кўп шериклик асосидаги Траст фонди доирасида фаол ҳамкорлик қилишга тайёрлигини билдирди.

Шунингдек, халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик бошқа долзарб масалалар, жумладан, Афғонистондаги вазиятни тинч йўл билан ҳал этиш юзасидан фикр алмашилди.

Учрашув якунида бутун минтақа барқарорлиги ва изчил тараққиётини таъминлаш йўлида кенг қўламли шерикликни янада мустақамлаш ва кўп қиррали ҳамкорликни кенгайтириш борасида томонларнинг иштилоқлари муштарак ва қатъий экани таъкидланди.

ЎЗА

Абдусайд КҲЧИМОВ

Бугунги амалдорлар

Мансаб гўё меросдек,
Ота-ю онасидан;
Амалдорлар талтайиб,
Чикмасди хонасидан.
Энди эса бир зум ҳам,
Туролмайди панада.
Баъзан ҳафта-ҳафталаб,
Киролмайди хонага.
Бир маҳаллар керилиб,
Юрган бўлса тўйма-тўй;
Эл арзини берилиб,
Энди тинглари уйма-уй.
Масала-муаммони,
Жойида ечмоқ керак.
Ёки эс-ҳуш борида,
Жойидан кечмоқ керак.
Уйсизларга бошпана,
Ерсизларга ер лозим.
Бемор дардига шифо
Топмоқ зарур мулозим.
Муҳими, бўлмоқ зарур,
Эл-улуснинг тиргази.
Демакки, қуёш каби,
Ёнмоқ керак юраги.
Чим босган булоқларнинг,
Кўзларин очмоқ керак.
Дилларга ишонч, умид
Нурларин сочмоқ керак.
Бирон ерда кўпол ё
Баланд чиқса товуши;
Ҳаял ўтмай, албатта,
Тўғрилангай қовуши.
Энди кетмас баҳона,

Кетмас ўйин-пўйинлар.
Ассалом, деб эгилар –
Эгилмакдан бўйинлар.
Хуллас, бир пайт талтайиб,
Ўлтиргувчи мансабдор.
Энди элга югурдак,
Энди элга хизматкор.
Фақат баъзи ишларга,
Қараб туриб, бош қотар.
Гоҳо мансабдорларга,
Ёш бола ҳам тош отар.
Чунки яққол аёндир,
Бузилган тош-торози.
Бола деган бекордан –
Бекор бўлмас норози.
Демак, фақат уйғамас,
Кирмоқ керак юракка.
Кирмоқ керак ундаги,
Ҳар истак, ҳар тилакка.
Юракдаги тилакка,
Таянч – қанот бўлмас;
Қадами етган жойда,
Гуллар яшнаб, қўлмас;
Кимга керак бу раҳбар,
Кимга керак бу катта?
Қанча маъно-мазмун бор,
Бу ҳикматда, албатта.
Алқисса, катталар ҳам,
Пастга қараб чопмоқда.
Энг муҳими, ҳаётда,
Ўз ўрнини топмоқда.

31. 05. 2019 йил

ЎЗБЕКИСТОН ЎЗ ФУҚАРОЛАРИНИ, ҚАЕРДА БЎЛИШИДАН ҚАТЪИ НАЗАР, ҲИМОЯ ҚИЛА ОЛАДИ

Хабарингиз бор, 2019 йилнинг 30 май кuni Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев топшириғига биноан 156 нафар Ўзбекистон фуқароси, асосан, аёллар ва болалар махсус авиарейсда Тошкент шаҳрига олиб келинди.

Алдов йўли билан Яқин Шарқдаги қуроли моҳирлар ҳудудига бориб қолган бу фуқароларимиз «Меҳр» инсонпарварлик амалиёти туфайли юртимизга қайтди. Самолётдан тушиб келар экан, она юрт тупроғига қадам қўйган катта-ю кичикнинг кўзларига ёш қалқди... Бу нафақат соғинч ёшлари, балки уруш оловидан, очлик, дарбадарлик, хорликлардан қутилишнинг шукрона ёшлари ҳам бўлди.

Айни пайтда бу аёллар болалари билан бирга Тошкент вилоятида жойлашган «Бўстон» сыхаттоҳига жойлаштирилган. Мақсад уларга зарур бўлган тиббий, психологик ёрдам кўрсатиш, улар билан бевосита мунолоқ қилиш орқали кейинги ҳаётини изга солиш учун зарур тайёргарликларни амалга оширишдир. Узоқ умидсизлик, бош-

ларига тушган турли кўргуликлар туфайли кўзлари ғамга тўлган аёллар орадан бир кун ўтса-да, бахтли нафас олаётганларини бир туш мисоли тасаввур қилаётганини айтишди.

Ўрта ёшлардаги андижонлик бир аёлни суҳбатга тортарканми, унинг нигоҳларидаги мунг, қиёфасига муҳрланган қолган ғам соясининг боисини кейин тушундим.

...Отанинг ишлаш баҳонасида уйни жуда узоқ вақт тарк этиб кетгани оилада аёлни ҳам, болаларни ҳам дийдор илжида эзilib яшаб муҳкам этди. Беш йилла қўриша олмасликдан пайдо бўлган соғинч энди оддий туйғу эмас, балки улкан

дардга айлана бошлади. Бу дард эса аёлни ва тўрт фарзандни ўз исканжасига олиб, хотиржам яшашга асло изн бермай қўйди.

Гоҳ-гоҳида жиринглаган телефон кўнғироғи қувонч билан кутиб олиниб, сўзлашувнинг сўнгги дақиқалари мунгли йиғи билан тугарди. Аввалаги Россияда ишлаган оила бошлиғи кейин Туркияга, ундан Сурияга йўл олган эди. Яхши ошпаз бўлгани учун уни танишлари қақирган, у ҳам рад қилмай йўлда давом этган. Ушанда 2015 йил эди. Уруш ўчоқларида четда бўлсам, топшиим ҳам ёмон эмас, оилам ҳам қийналиб кетди, деб у аёлни болалар билан келишига чорлади. Тўлиб юрган аёлга ҳам шу керак эди. Бор-будини со-

тиб, йўлга отланди. Қўшни давлатга ўтиб, ўша ердан Туркияга учиб борди. Уларни Истанбул аэропортида кутиб олган одамлар йўл-йўлакай Сурияда давом этаётган уруш, одамларнинг қурбон бўлаётгани ҳақида суҳбатлашиб кетишди. Аёл қўлоғига чалинган бу гапларга мутлақо ишонмади, эсини таниб қолган ўғли Абдуҳодий эса онасига қараб «Наҳотки дадам бизни ўлим сари чорлаган бўлса?», деди. Аёл эса шу топда ўғлининг гапига унчалик эътибор бермади. Чунки мусофириқда тўрт фарзанди билан қандай кун кечириш энди хавотирга сола бошлагани, уруш ҳақида чуқурроқ ўйлашга ҳоли ҳам йўқ эди шу топда.

2»

1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кўни

Самарқанд вилояти

Буюклик

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 2017 йилда БМТ Бош Ассамблеясида Ўзбекистоннинг «таширф қоғози»га айланган Самарқанддаги Регистон майдони макетини совға қилган эди. Айни пайтда у БМТ Хавфсизлик кенгаши ва Бош Ассамблеяси орасидаги супага ўрнатилган бўлиб, бутун дунёга Ўзбекистон номини танитмоқда.

ТАРИХГА МУҲРЛАНГАН НОМ ёхуд Баҳодирхон Ялангтўш мероси

Салкам уч минг йиллик тарихга эга бўлган Самарқанд шаҳрининг бош майдони бўлган Регистон мажмуасини билмайдиган одам кам топилади. Аммо ЮНЕСКОнинг Жаҳон маданий мероси рўйхатида киритилган ушбу тарихий-меморий ёдгорлик кимнинг

саъй-ҳаракати билан барпо этилганини кўпчилик билмайди.

Ер юзининг сайқали бўлмиш Самарқанд шаҳридаги Регистон ансамблининг қурилишига Ялангтўш Баҳодирхон бош бўлган.

2»

Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасидаги муносабатлар кўп асрлик тарихга эга. Ўзбек ва тожик халқларини ўмумий тарих, яхши қўшничилик, ўзаро ҳурмат ва ишонч, ўхшаш анъаналар бирлаштириб туради. Икки қўшни давлат ўртасидаги муносабатларнинг илиқлашиши, чегара назорат пунктларининг очилиши, давлатларимиз ўртасидаги темир йўл ва авиақатновларнинг тикланиши халқларимизни янги марра-ларга ундамоқда.

Меморандум имзоланди

Икки давлат раҳбарлари ўртасидаги муносабатлар ўзаро ҳурмат, ишонч, конструктив мулоқот, мавжуд муаммоларни ҳал қилишда ҳамфикрликка асосланган бўлиб, бу кўп қиррали ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантиришга янги туртки бермоқда.

Ана шундай самарали ҳамкорлик бугун қасаба уюшмалари тизимида ҳам тобора мустаҳкамланмоқда.

Жорий йилнинг 27-30 май кунлари Тожикистон Республикаси пойтахти Душанбе шаҳрида Халқаро давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари қасаба уюшмалари Федерацияси кенгаши-нинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди.

Анжуман якунида Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходим-лари қасаба уюшмаси Республика кенгаши

ҳамда Тожикистон давлат, жамоат ва банк муассасалари ходимлари қасаба уюшмаси Республика кўмитаси ўртасида англашув ва ҳамкорлик Меморандуми имзоланди.

Ҳамкорлик

Томонлар ўзаро тенглик ва ҳурмат принциплари асосида қасаба уюшмалари аъзоларининг меҳнат ва ижтимоий-иқти-содий ҳуқуқ ва манфаатларини муносиб ҳимоя қилиш борасидаги алоқаларни мустаҳкамлашни ҳамкорликнинг асосий йўналиши сифатида қайд этдилар.

Шунингдек, Меморандум доирасида ҳар иккала томон ишчи делегацияларининг мунтазам ташрифларини, ҳамкорликда дол-зарб мавзуларда конференция, форум, се-минар, симпозиумлар, давра суҳбатларини, қасаба уюшмалари аъзоларининг Ўзбекис-тон ва Тожикистоннинг диққатга сазовор ва тарихий масканларига туристик саёҳат-ларини ташкил этиш, МДҲ ва бутун дунёда қасаба уюшмалари ҳаракатини ҳамда ну-фузли халқаро қасаба уюшмалари ташки-лотларида ҳар иккала томон манфаатла-рини ўзаро қўллаб-қувватлашга қелишиб олдилар.

Мансуржон МАҲБУБОВ,
Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари қасаба уюшмаси Республика кенгашининг ташкилий ишлар бўйича бош мутахассиси

Танлов

Маҳорат ўз сўзини айтди

«Қишлоқ ҳўжалиги машина ва жиҳозларига хизмат кўрсатиш механиги» номинацияси бўйича ўтказилган «Энг фаол ишчи касб эгаси» танловининг республика финал босқичига 13 нафар номзод етиб келди.

Танлов якунларига қўра, На-войи вилояти Навбахор агро-иқтисодий касб-хўнар кол-лежи ўқувчиси Сўхробжон Қувон-диқов «Энг яхши механизатор», Хоразм вилояти Гурлан қишлоқ ҳўжалик касб-хўнар коллежи ўқувчиси Улуғбек Жумабоев «Энг яхши пайвандчи», Бухоро вилояти Жондор тумани МТП «Агросавдо» сервис МЧЖ механиги Шахзо-бек Қаҳрамонов «Энг яхши авто-мобиль ҳайдовчиси» деб топилди. Сурхондарё вилояти Денов ту-манидаги Ҳазратбўғ қишлоқ ҳўжа-лик касб-хўнар коллежи ўқувчиси

Шаҳбоз Хуррамов 1-ўрин, Наман-ган вилояти Тўрақўрғон қишлоқ ҳўжалик касб-хўнар коллежи ўқувчиси Исмоилжон Каримбер-диев ва Тошкент вилояти Пискент агросаноат касб-хўнар коллежи ишлаб чиқариш таълим устаси Ну-риддин Тўхтамуродов эса кейинги ўринлар соҳиби сифатида диплом ва эсдалик совғалари билан тақ-дирланди.

Илҳом ҲАЗРАТҚУЛОВ,
АСМ ходимлари қасаба уюшмаси Республика кенгаши раисининг ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиси

Мураккаб шартларда тобланиб

Энергетика ходимлари қасаба уюшмаси Республика кенгаши «Энг фаол ёш ишчи касб эгаси» танловининг ёш электромонтерлар учун мамлакат босқичини ўтказди.

Юкори даражада хавфсиз-лик талабларига риоя этиш талаб қилинадиган касб эгаси бўлган 26 нафар ишти-рокчининг соҳа билан боғлиқ мураккаб вазифаларни бажариш жараёни қизиқарли кечди. Барча шартларни маҳорат би-лан уддалаган Жаҳонгир Аҳме-дов (Бухоро вилояти ҳудудий

электр тармоқлари акциядорлик жамияти), Серик Куширов (Тош-кент вилояти иссиқлик электр станцияси акциядорлик жамия-ти), Лазизжон Ўктамов (Жиз-зах вилояти ҳудудий электр тар-моқлари акциядорлик жамияти) танлов ғолибларига айланди.

Ўз муҳбиримиз

Ёш стоматологлар беллашуви

Тошкент давлат стоматология институтида «Энг фаол ёш ишчи касб эгаси» кўрик-танловининг «Ортопедия стоматологияи техникни» но-минацияси бўйича якуний республика босқичи бўлиб ўтди.

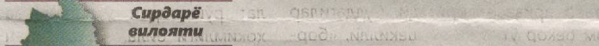
Унда ёш ходимлар, тиббиёт кол-лежлари ўқувчилари ва бити-рувчиларидан иборат 14 на-фар иштирокчи соҳа бўйича билим ва малакасини синовдан ўтказди.

Соғлиқни сақлаш ходимлари қасаба уюшмаси Республика кен-гаши ташкил этган ушбу танлов якунида Фарғона вилояти Беша-рик туманидаги тўлиқ ҳўжалик ҳисобидаги стоматология бўли-мидан Давлатжон Умаралиев би-

ринчи, Тошкент давлат стома-тология институти ортопедик сто-матология поликлиникаси тиш техникни Носирхон Набионов ик-кинчи, Наманган 2-тиббиёт кол-лежи стоматология бўлими ўқув-чиси Қудратулло Мухаммадноси-ров учинчи ўрин соҳиби бўлди.

Ғолиб ва иштирокчиларга диплом ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Ўз муҳбиримиз

Сирдарё вилояти

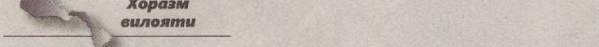
Фаоллик ва фидойилик баҳси

«Энг фаол ёш ишчи касб эгаси» танловининг «Ошпазлик иши» ҳамда «Сартарошлик ва декоратив косметика устаси» номинация-ларининг Сирдарё вилоят босқичи бўлиб ўтди.

Иштирокчилар соҳа бўйи-ча тест ва амалий топши-риқларни бажаришди. Натижаларга қўра, «Ошпазлик иши» номинациясида Чарос Рис-кулова, «Сартарошлик ва декора-тив косметика устаси» йўналишида Муаттар Муртазақулова биринчи ўринга муносиб деб топилди.

Фаол ишчилар диплом ва совғалар билан тақдирланди.

Эргаш БҮРИЕВ,
Истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, савдо ва хизмат кўрсатиш ташкилотлари ходимлари қасаба уюшмаси Республика кенгашининг Сирдарё вилояти бўйича масъл ташкилотчиси

Хоразм вилояти

Муваффақиятга ундов

«Энг фаол ёш ишчи касб эгаси» танловининг Хоразм вилояти босқичи ғолибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Б у йил танловда 15 турдаги касб-хўнар эгалари ўз маҳо-ратини синовдан ўтказди. Биринчи босқичда 500 нафар-дан зиёд ёшлар иштирок этгани ўз қасбини севувчи ёшлар сафи кенглигидан далолатдир. Иккинчи босқичда улар орасида саралаб олинган 100 нафардан зиёд ёшлар

беллашдилар. Иккинчи босқичда муваффақиятли иштирокчи эшб, ғолибликни қўлга киритган ёшлар эндиликда республикадаги тенг-курлари билан беллашиш учун тайёргарлик кўрмоқда.

Мўҳаббат ТҲАБОВЕВА,
«ISHONCH»

Ёз – 2019

Секция машғулотлари давомида ҳар бир соҳа вакилларига мутахассислар томонидан яна бир бор оромгоҳларда ишларни тўғри ташкил этиш, ҳар бир йўналишга алоҳида эътибор қаратиш талаб этиладиган масала-лар, юритиладиган ҳужжатлар бўйича ба-тафсил тушунтиришлар берилди.

Мўҳаббат РАЗЗОҚОВА,
«ISHONCH»

ЎЗБЕКИСТОН ЎЗ ФУҚАРОЛАРИНИ, ҚАЕРДА БЎЛИШИДАН ҚАТЪИ НАЗАР, ҲИМОЯ ҚИЛА ОЛАДИ

41 Оила жамулжам бўлгач ав-валига ёмон яшашмади. Ле-кин уруш ланган-қун авж олар, унинг шарпаси улар ашаддиган қишлоққа ақинлашиб қолганди. Бироқ қанчалик даҳшатли бўл-масин, энди ортга йўл йўқ эди. Ён-атрофни қароқчилар босиб кетган, кетаман, деган одамдан катта тоvon пули талаб қилин-шарди. Пул бермай чиқиб кет-моқчи бўлганларни эса муқар-рар ўлим кутарди.

– Ўқ овозлари ҳар гал қу-логимга чалинганда дарад-у дунёим қоронғу бўлиб, қил-мишимга минг пушаймон бўлардим, – дейди Гулнора Ма-матолпоева. – Болаларимни отасига эмас, хавфга етаклаб ке-либман, деб ўқинардим. Аммо бошқа чорам йўқ эди. Катта ў-лим илм олишга қизиққани учун қишлоқдаги мадрасага ўқишга қатнай бошлади. Лекин бир куни шу мадрасага бомба тушди... Ҳали ўн саккизга тўлмаган ойдек ўғлим шу фожиада парча-парча бўлди... Бўйи бўйимдан баланд, орзулари бир дунё бўлган бола-жонимнинг тирноғини ҳам топа олмадим...

Ўқсиз йилгаётган аёлга тас-кин беришининг фойдаси йўқ, Фарзанд доғи онани то тирик экан, ҳеч қачон тарк этмайди. Бироқ аёлининг бошига туш-ган бундай огир савдо шу би-лан тугамасди. 2018 йилга келиб 16 ёшга қадам қўйган иккинчи ўғли Абдухалик нон топиб ке-лиш илнжмида чиқиб кетиб, уйга қайтмади. Унинг ҳаётида ҳам акасининг тақдирни такрор-ланди. Боласидан умиди узилган онаизор қон дарсидан унинг кийимидан бир парча қидирди, бироқ топа олмади...

2019 йилгача бу оиланинг уруш оловидан қочиб борма-ган шаҳари, бормаган қишлоғи қолмади. Шундай кунларнинг бирида у турмуш ўртоғидан ҳам айрилди. Дайди ўқ оила бо-шлигини бу дунёдан олиб кетди. Аёл бир ўғли ва бир қизи ҳамда Сурияда туғилган чақалоғи би-лан бўзлаб қолаверди.

Ҳақиқий умидсизлик энди бошланган, очарчиликдан сил-лалари қуриган, қаерга бош уришни билмай турганида «Ўз-бекистон фуқароларини Пре-зиденти олиб кетар экан», де-ган хушхабар қулгоғига чалиниб қолди. Гулнора ҳеч иккиланмай бориб ўйхатга ёзилди.

– Рўйхатга ёзилди деб ўтиб, бизни автобуста ўтказиб, Да-машқ шаҳрига олиб боришди. У ердан самолётга ўтириб, Тош-кентга учиб келдик, – дейди Гул-нора. – Аммо ҳамон туш қураёт-гандайман. Хотиржам ухлаб тур-ганим, қорниниш тўйиб, сихаттоҳ боғида болаларим билан сайр қиларканман, фақат Ўзбекис-тонга хос бўлган ёқимли ҳаводан нафас олаётганимни ҳис эътиям. Президентимизнинг бизга кўрсатган катта баркирчиликни ҳам сезиб турибман, албатта. Шу инсон-нинг меҳрибончилиғи туфайли мен ва қолган болаларим омон қолдик. Икки ўғлимдан, турмуш ўртоғимдан жудо бўлганим, бу ерда йўқлигимда омон қазо қил-гани каби битмас жароҳатла-римда ўзимнинг ҳам айбим бор, албатта. Энди ҳеч бирини тўри-лаб бўлмайди. Берилган им-коният, меҳрга жавобан ҳалол меҳнат қиламан, қолган фарзан-дларимнинг қамолини кўраман,

деган умиддаман.

Сихаттоҳ боғида бола етаклаб сайр қилиб юрган аёл борки, бари муҳиш даҳшатни бошидан кечирган, бирининг дарди иккин-чисиникидан кам эмас.

– Шу ердаги аёлларга боқиб инсоннинг бахти Ватанли бў-лиши, тинч яшаш иқанини янада чуқурроқ ҳис қилдим, – дейди файласуф олима Жамила Шермухамедова. – Ўзбек аёл-ларнинг соддалиғи, ишонувчан-лиғи туфайли уларнинг айрим-лари мана шундай буюк бахт-шудда катта савоиб иш қилди. Му-борак Рамазон кунларида бу воқеанинг рўй бергани юрти-мизга эзгулик нури ёғилганини аналатади. Ахир, Яратган бир яхшилик эвазига минг яхшилик беради. Бу аёллар билан дилдан суҳбатларимизни ҳали давом эттирамиз, уларга маънавий, руҳий ёрдам қанча керак бўлса, шунча берамиз.

Аёллар ва болалар сихат-гоҳда тиббий кўриқдан ўткази-либ, соғлиқларини тиклаш учун зарур шароит яратилмоқда. Ўз навбатида, улар билан мала-кари психологлар ва бошқа му-тахассислар суҳбат олиб бориб, руҳиятини тиклашларига кўмак-лашмоқда. Уларнинг жамиятда яна ўз ўринларини топишлари учун зарур маслаҳат ёрдамлари кўрсатишмоқда. Шу билан бир-галикда, уларнинг маиший шара-роитини яхшилаш, иш билан таъминланиши билан боғлиқ, болаларни боғча, мактабга жой-лаштириш чоралари ҳам амалга оширилмоқда.

Эслайтиб ўтагим, «Меҳр» ама-лиёти доирасида Яқин Шарқдан 48 нафар аёл, уларнинг 105 на-фар фарзанди, 2 нафар чин етим бола, 1 нафар эркак Ўзбекис-тонга олиб келинди. Олиб ке-линган бир эркак эса Сурия қа-моқхонасидан олиб чиқилган бўлиб, ҳозирда у билан тергов ҳаракатлари олиб боришмоқда.

Ижтимоий тармоқларда маз-кур рақамлар бузиб кўрсатила-ётгани, олиб келинган эркаклар кўпроқ бўлиб, ДХҲда сўроқ қи-линаётгани тилга олинган. Аммо бу мутлақо асоссиз. Айрим-лар эса ушбу инсонпарварлик акциясини ташкил этиш учун халқаро ташкилотлар 3 миллион доллар ажратганини итдао қил-ган. Таассуфки, бу гап ҳам асл фактларга мутлақо зиддир!

«Меҳр» амалиёти Ўзбекис-тон Президенти ташаббуси билан, бевосита Ўзбекистон ҳуқуқ-тартибот органлари то-монида амалга оширилган операциядир. Ушбу гумани-тар амалиёт инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги асо-сий халқаро ҳужжатларга тўлиқ риоя этилган ҳолда, шунингдек, халқаро гуманитар ҳуқуқнинг меъёри ва тамойилларидан ке-либ чиқиб амалга оширилди.

Дарвоқе, Ўзбекистон ўз фуқароларини, қаерда бўлиши-дан қатъи назар, ҳимоя қилади. Бу қумусий қойда бўлиб, буни амалда таъминлашнинг барча чоралари қўриб келинмоқда.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎЗА муҳбири

41

Тарихий манбаларда қайд эти-лишича, Ялангтўшбий Баҳодир-хон 1578 йилда Бухорода туғил-ган. Унинг отаси Бухоро хонлиги амираи ҳисобланган. Ялангтўшнинг асл исми Абдуқарим ва Низомид-дин бўлган.

Аштархонийлар саройида одил-лиги ва ҳарбий қобилияти билан катта ҳурмат қозонган Ялангтўш Баҳодир Самарқанд вилояти ҳо-римлигига тайинланади. Тез орада оталиқ унвонига эга бўлади. Уша вақтда бундай унвон эгаси марта-бали киши ҳисобланиб, ўнг қўл ва-

қурилган пайтда халқ орасида ва ҳужжатларда «Ялангтўшбийнинг катта мадрасаси» дея аталган. Кейинчалик у Шердор дея но-маниб кетган.

Регистон майдонидаги Тил-лакори мадрасаси эса 17 йилда қуриб битказилган. Маскид ва мадрасани безатишда жуда кўп олтин ишлатилгани учун унинг деворлари ярқираб турарди. Шу сабабли ҳам бу мадраса қу-рилган даврларда «Ялангтўш-бийнинг кичик мадрасаси» деб аталганига қарамай, кейинчалик «Тиллакори» деб аталган. Регис-

Ҳожи Рашид Даҳбедий мазори пойида жойлашган. Самарқанд вилояти ҳокими Низомиддин Ялангтўшбий Оталиқнинг мангу қўним топан макони ҳозирда зи-ёратчилар билан гавжум.

Вазирлар Маҳкамаси-нинг 2019 йил 25 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида 2019 йилда халқаро ва респу-блика миқёсида ўтказиладиган илмий анжуманлар тўғриси-да»ги фармойиши асосида Са-марқанд вилояти ҳокимлиги, Ўз-бекистон Фанлар Академияси Та-рих институти, Самарқанд давлат

ТАРИХГА МУҲРЛАНГАН НОМ ёҳуд Баҳодирхон Ялангтўш мероси

зир вазифасини бажарган. Аштар-хонийлар сулоласининг учинчи ва-кили бўлган Имомқулихоннинг энг ишончли ва кўзга қўрилган лаш-карбошиси сифатида Ялангтўш-бий Баҳодир давлатнинг қура-тини оширишга катта ҳисса қўшган. Осийишталик ва роҳат-фароғатни хуш кўрувчи Имомқулихон ўзаро келишмай қолган ҳокимларни яраштириш, уруш-жанжалларни бостиришни Ялангтўш Баҳодирхон зиммасига юклаган. Шу боис, у низо чиққан Тошкент ва Тур-кистонга бир неча марта ҳарбий юришларга қилиб, хоннинг ишон-чини оқлайди. Ялангтўш Баҳодир оталиқ номи бутун Мовароун-наҳр ва Хуросонда кенг тарқалади. Унинг доврғи ва ҳарбий иқти-дори Ҳиндистон, Эрон, Қошғар, Йроқ, Қалмиқ ерларида ҳам маъ-лум бўлган.

XVII аср бошида Ялангтўшбий Баҳодир ўз маблагга ҳисобидан Регистон майдонида бири-бири-дан гўзал, ҳашаматли ва улғувор икки мадрасасини бунёд қил-дирган. Улуғбек мадрасасининг рўпарасида қад кўтарган Шердор мадрасасининг қурилиши 1619 йили бошланган. Мадраса девор-ларида Ялангтўшбий Баҳодир-нинг номи ва унга бағишланган мадҳия битилган. Ушбу мадраса

тон майдонида қад растлаб тур-ган бу уч улғувор мадрасада бир неча асрлар давомида кўплаб та-лабалар ўз даврининг улғу алло-маларидан таълим олган. Бундан ташқари, уларда Марказий Осиё-нинг XV-XVII асрлардаги юксак меъморчилик ғоя ва анъаналари ўз аксини топан.

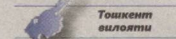
Манбаларда айтилишича, ҳо-зирги Даҳбед қишлоғидаги Мах-думи Аъзам масжидини ҳам Ялангтўшбий Баҳодир барпо этган. 1619 йилда қурилган бу масжид ўз замонасининг йирик маданий марказларидан бири бўлган.

Шу ўринда таъкидлаш жо-изки, Самарқанд шаҳрининг «ер юзи сайқали»га айлинишига ҳисса қўшган, Тиллакори ва Шердор мадрасаларини барпо этган одил ҳукмдор ўзига мўъжазгина мақ-бара ҳам қудирмаган. Ҳолбуки, ҳукмдор мадрасаларнинг қурув-чиларига гўшт етказиб берган қас-собни Регистон майдонида дафн этишга руҳсат берган.

Ялангтўш Баҳодирнинг қабри васиятига қўра тариқат илми би-лимдонлари бўлган Даҳбед қиш-лоғидаги Маҳдуми Аъзам ҳамда

Ҳикмат

Мен яратувчи эмас,
давомчиман,
ўтмишни астойдил
суюман.
Конфуций

Тошкент вилояти

Оромгоҳлар мавсумга шай

Тошкент вилоятида жорий йилда 168 та шаҳар ташқарисидagi ва кундузги оромгоҳ фаолият юритиб, уларда 34 минг 810 нафар бола соғломлаштирилади. Шунингдек, Ўрта махсус касб-хўнар таълими маркази ва бир қатор қорхона, ташкилотлар билан биргаликда 15-18 ёшли касб-хўнар коллежлари ўқувчилари учун амалиёт ўташ билан биргаликда 8 та «Меҳнат ва дам олиш» оромгоҳларини ташкил этиш режалаштирган.

Мавсум давомида 270 нафар «Меҳри-бонлик» уйлари тарбияланувчиси ва имконияти чекланган болага қа-саба уюшмалари, кам таъминланган, боқув-чисини йўқотган оилаларнинг 50 нафари «Маҳалла» хайрия жамоат фонди маблагга ҳисобидан, 3500 нафар кам таъминланган оилалар фарзандларини жамоа шартнома-лари ва келишувлари орқали соғломлашти-риш белгиланган.

Жорий йилда Ишчи гуруҳлар билан бир-галикда бу йилги мавсум учун ўқув-услубий қўлланмалар тайёрланди, оромгоҳларга

1800 нафар педагог, 350 нафардан ортқ тиббиёт ходимлари, 200 нафарга яқин ички ишлар ходимлари бириктирилди.

Мавсум давомида мазкур Штаб фао-лияти доимий ташкил этилади ва ҳар бир оромгоҳдаги вазият бўйича кунлик маълум-от олинади. Ҳар бир оромгоҳда кеча-у кундуз навбатчилик ташкил этилиб, жамоат тартиби, ёнғин хавфсизлиги бўйича тегишли чоралар кўрилади, озиқ-овқат маҳсулотла-рининг сифати, санитария-гигиена ва ком-мунал хизмат масалалари назоратга оли-нади.

Оромгоҳларнинг ёз мавсумига тайёр-гарлигини қўриш, мавсумни юқори савия-да ўтказиш юзасидан оромгоҳ ташкилот-чилари ва масъл ходимлари учун Тошкент вилояти қасаба уюшма ташкилотлари бир-лашмаси кенгаши тасарруфидаги «Нихол» болалар соғломлаштириш оромгоҳида ўт-казилган ҳудудий семинарда шу каби маъ-лумотлар айтиб ўтилди. Унда ҳудудий Му-вофиқлаштирувчи гуруҳи, масъл идора ва ташкилотлар вакиллари тегишли маъ-рузалари тингланди.

Ёз мавсумига барча турдаги оромгоҳларни тайёрлаш, болаларнинг си-фатли, мазмунли ва қизиқарли дам олиша-рини ташкил этиш, малакали тиббий хиз-мат кўрсатиш, озиқ-овқат маҳсулотлари си-фатининг санитария-гигиена талабларига риоя этилишини назорат қилиш, жамоат тартибини сақлаш, хавфсизлик чораларини қўриш, малакали педагог кадрларни жалб этишга алоҳида эътибор қаратилди.

Сана

Жасорат мадҳи

Тошкент шаҳар ИИББ ва шаҳар ички ишлар ходимлари бирлашган касба уюшма кўмитаси ҳамкорлигида 1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни муносабати билан ички ишлар тизимида хизмат вазифасини бажариш вақтида ҳалок бўлган ходимларнинг фарзандларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва маънавий қўллаб-қувватлаш мақсадида байрам тадбири ташкил этилди.

Тадбири Ички ишлар вазирлиги ўринбосари, Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси бошлиғи генерал-майор Рустам Жўраев очиб берди ва болажонларга касба уюшма кўмитасининг турли хилдаги бадиий адабиёт ва энциклопедия китобларини топширди.

Байрам дастури давомида болажонлар «Тошкент Ленд» боғига олиб борилди, боғдаги барча аттракционлар улар ихтиёрида бўлди.

– ИИББ касба уюшма кўмитаси 2010 йилдан бери хизмат вазифасини бажараётганда ҳалок бўлган ходимларнинг оила аъзолари ва фарзандлари учун пул, маиший техника, мактаб ўқув қуроллари тақдим этиб келмоқда, – дейди Тошкент шаҳар Ички ишлар ходимлари касба уюшма кўмитаси бош мутахассиси Дилором Ибрагимова. – Ушбу аънана келгуси байрамларда ҳам давом этади.

Давронбек ОРИПОВ, «ISHONCH»

Бахтли болалик учун

«Чинобод санаторийси» АЖда Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишлаб «Ватан, дўстлик ва бахтли болалик учун» номли тадбир ўтказилди. Унда сийҳаттоҳ дам олувчилари ва ишчи-ҳодимларнинг 150 дан зиёд фарзандлари иштирок этди.

Ёшлар иттифоқи Юнусобод тумани кенгаши қошидаги «Камалак» болалар ташкилоти билан ҳамкорликда уюштирилган тадбир доирасида бир неча номинациялар бўйича танлов ўтказилди. Жумладан, китобхонлик, мусаввирлик, рақс, шашка, шеърят йўналишларида ғолиблар аниқланди.

Иқтидорли ёш спортчилар, Темурбеклар ҳарбий спорт мактаби ўқувчиларининг чиқишлари, бахтли болаликни тараннум этувчи куй-қўшиқлар барчада катта таассурот қолдирди.

Ваҳобжон ТОЖИЕВ, «Чинобод санаторийси» АЖ маънавият ва маърифат кенгашининг масъул котиби

Қувонч улашилди

Навоий вилояти касба уюшма ташкилотлари бирлашмаси томонидан Томди туманининг энг олис «Шиели» овул фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи эътижманд ва кам таъминланган оила вакиллари 10 нафар фарзандига турли хил ширинликлар совға қилинди.

– Совғадан хурсанд бўлдик, – дейди Томди туманидаги 8-мактабнинг биринчи синф ўқувчиси Нурлан Ермаханов.

Дилафрўз ҲОЗОВА

Ҳар бир бола эътиборда

«Ипотека-банк» АТБ касба уюшмаси ҳамда молия муассасасининг «Меҳнат» филиали 1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни муносабати билан Муруват ноғирон болалар 2-интернат уйига спорт кийимлари, китоблар, ўйинчоқлар жамланмаларини тақдим қилди.

«Ҳар бир бола эътиборда» шiori доирасида ўтказилган ҳайрия акцияси болажонлар кўнглига чексиз қувонч бағишлади. Улар тайёрлаган саҳна қуришлари йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

Банк ходимлари Республика болалар таянч ҳаракат тизими касаликларни реабилитацияси Марказида ҳам бўлиб, бу ерда даволанаётган болаларга кийим-кечаклар, ювиниш воситалари каби қўлпаб совғалар тақдим этилди.

Бу каби тадбирлар кам таъминланган, боқувчисини йўқотган болалар тарбияланаётган муассасаларда давом этмоқда.

Шаҳира ИРМАТОВА

Муборак Рамазон ойида кўпроқ савоб ишлар қилиш кўп фазилятли ишдир. Аллоҳ таборака ва таоло Қуръони каримда буҳақда шундай дейди: «Эй, имон келтирганлар! Ўз қўл меҳнатингиз ва Биз сизлар учун ердан чиқарган нарсаларнинг яхшиларидан эҳсон қилингиз! Ўзингиз фақат кўзингизни чирт юмибгина оладиган даражадаги ёмон нарсаларни (эҳсон қилишга) танланмангиз! Шунингдек, билингизки, албатта, Аллоҳ ганий ва мақтовга лойиқ зотдир».

ЗАКОТ – поклик ва барака рамзи

Закот динимизнинг беш арконларидан бири бўлиб, Аллоҳ таоло фарз қилган амалдир.

«Закот» сўзи лугатда «поклик» ва «ўсиш» деган маъноларни англатади. Закот берган кишининг моли покланади. Закоти берилган молга барака қиради, кўпайиб, ўсади.

Шаръий истилоҳда «Закот – махсус молдан махсус жузни махсус шахсга Аллоҳнинг розилиги учун шариатда тайин қилингандек мулк қилиб беришдир».

«Махсус мол» – Нисабга етган мол демакдир. «Махсус жуз» – закот берувчининг мулкidan ажратиладиган миқдордир. Мисол учун, бир кишига «Ушбу уйда бир йил ўтириб туришинг сенга закот», деб бўлмайди. «Махсус шахс» деганда закот олишга ҳақли бўлган шахс назарда тутилган. «Аллоҳнинг розилиги учун» жумласи эса закотнинг ибодат нияти билан берилиши кераклигини англатади. «Шариат тайин қилган» деганда закот чиқариш миқдори шариатда кўрсатилган миқдорга тўғри келиши кераклиги назарда тутилади. Озгина садақа бериб, «шу закот» деб бўлмайди. «Мулк қилиб бериш» деган жумладан эса «ўша берилаётган мол уни олувчига мулк бўлмагунча закот бўлмайди» деган маъно англанади.

Закот ибодати нафақат закот берувчи ва закот олувчига, балки жамиятга ҳам улкан фойда келтиради. Шунинг учун закот ибодати татбиқ қилинган жамиятларда кўп мушкулот ва муаммолар ўз-ўзидан ҳал бўлади.

I. Закот берувчида бўлиши лозим шартлар:

1. Мусулмон бўлиш.
2. Балосатга етган бўлиш.
3. Оқил бўлиш.
4. Хур бўлиш.

II. Закот фарз бўлиши учун молда бўлиши лозим шартлар:

1. Нисабга етиши.
2. Тулиқ мулк бўлиши.

МАЪЛУМОТ: Ўзбекистон мусулмонлари идораси Фатво ҳайъатининг милюдий 2019 йил (ҳижрий 1440 йил) учун **ЗАКОТ** нисаби 1 грамм тилланинг бурунги кунда бозорлардаги ўртача нархи 200 000 (икки юз минг) сўм эканлигини эътиборга олиб, закот нисаби 85 (саксон беш) грамм тилла, яъни **17 000 000 (ун етти миллион) сўм** деб белгилангани ва мазкур сумманинг қирқдан бир (1/40) хиссаси, яъни **425 000 (тўрт юз йигирма беш минг) сўмни** закот ниятида чиқарилиши ҳақидаги ҳулосаси маъқулланган.

«Мўминнинг нажоти» китоби асосида тайёрланди

Фитр садақаси араб тилида «садақа» сабабига изофа қилиниб, «Садақат ул-фитр» деб номланади.

Яъни фитр (ҳайит) кунининг тонги ушбу садақани вожиб бўлишига сабаб бўлади. Шунга кўра фитр кунни тонг вақтида тутилган болага ҳам фитр садақаси вожиб бўлади. Тонгдан кейин тутилган болага эса вожиб бўлмайди. Тонг вақти вафот этган кишидан фитр садақаси соқит бўлади, тонгдан кейин вафот қилган кишидан фитр садақаси соқит бўлмайди. Шунингдек, тонг вақтида нисаб миқдоридаги мулкка эга бўлса, унга фитр садақаси вожиб бўлади. Тонгдан кейин эки тонгдан олдин эга бўлиб, тонг вақтида эга бўлмаса вожиб бўлмайди.

Хуллас, фитр садақасининг маъноси фитр кунининг тонги сабабли вожиб бўладиган садақадир.

Абдуллоҳ ибн Умар розияллоху анхундан ривоят қилинади: «Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи ва саллам фитр закоти хурмодан бир соъ, арпадан бир соъ миқдоридеда мусулмонлардан қулга ҳам, хурга ҳам, эрга ҳам, аёлга ҳам, кичикка ҳам, каттага ҳам фарз қилдилар. Уни одамлар намозга чиқишдан олдин адо этишга амр қилдилар».

Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи ва саллам ушбу ҳадиси шарифда фитр садақасини вожиб қилиб, унинг миқдорини тайин қилди. Фитр садақаси Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи ва саллам замонларида инсонлар одатда таомланадиган ва уларнинг кўпининг уйида

топиладиган хурмо ва арпадан экани баён қилинди. Уша вақтларда бугдой жуда ҳам кам истеъмол қилинган, деярли бўлмаган.

Фақиҳларимиз мазкур ва бошқа ҳадисларни жамлаб фитр садақаси бугдой, бугдойдан олинадиган ун ва талқондан ва майиздан ярим соъ, хурмо эки арпадан бир соъ бериш киши бошига вожиб бўлади дейди. «Соъ» бир идиш бўлиб, ўша вақтнинг ўлчов бирлиги бўлган. Бир соъ Абу Ҳанифа ва Ироқ фақиҳларининг эътиборида 3.800 граммга тенгдир. Эки мазкурларнинг қийматини бериш жоизлигига ҳанафий уламолар иттифоқ қилганлар.

Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоху анхундан ривоят қилинади: «Расулуллоҳ соллаллоху алайҳи васаллам фитр закотини рўзадор учун беҳуда гап-сўз ва ҳаракатлардан покланиш ва мискинлар учун таомланиш бўлиши учун фарз қилдилар. Ким уни намоздан олдин адо қилса, у мақбул закот бўлади. Ким уни намоздан кейин адо қилса садақалардан бир садақа бўлади». Абу Довуд ва Дорамий ривоят қилади.

Ушбу ҳадиси шарифдан фитр садақасини адо қилишда садақанинг савобини топиш билан биргаликда икита ҳикмат ва фойда кўзда тутилиши маълум бўлади.

Биринчи ҳикмати ва фойдаси фитр садақаси рамазон рўзасини хато ва камчиликлардан поклайди. Шунинг учун Вакеъ ибн Жарроҳ «Рамазон ойининг фитр садақаси худди намознинг саҳв саждасига ўхшайди. Намознинг

вожиб амали тарқ бўлган вақтда саҳв саждаси намозни тўғрилашдек, фитр садақаси рўзанинг камчиликларини тўғрилайди» – дейди. Лекин бирор уэр билан рўза тутолмаган кишилар ҳам, рўза тутиш вожиб бўлмаган ёш болаларга ҳам фитр садақасини бериш вожиб бўлади.

Иккинчи ҳикмати ва фойдаси ҳайит кунинда камбағал ва мискинлар, етим ва бечораларни хурсанд қилиш, уларнинг очликларини кетказиб, ҳақиқий

Фитр садақаси ҲИКМАТЛАРИ

байрам кайфиятини уларга беришдир. Шунинг учун ҳам фитр садақасини ҳайит кунни тонг вақтида бериш вожиб бўлади. Аммо, рамазоннинг аввалида, олдиндан берса жоиз. Ҳайит намозидан кейинга қолдирмаслик керак. Намоздан кейинга қолса ҳам соқит бўлмайди.

Фитр садақасида манъа шундай икки улғў ҳикмат ва фойда бор экан. Ўўеки фитр садақа билан рўзанинг қабул бўлишига йўл очилапти. Шунинг учун баъзи улғўларимиз баъзи кишиларга шаръий ҳукми эътиборидан фитр садақа вожиб бўлмаса-да, лекин уни ҳикмат ва фойда кўп бўлгани учун фитр садақани адо қилмоқ зарурийдир дейди.

Фитр садақаси вожиб бўлиш шартлари.

1. Хур бўлиш.
2. Мусулмон бўлиш.

ФИДЯ – раҳматлар имкони

Ислом шариатида буюрилган маълум бир амал ўрнига мол сарфлаш «фида» дейилади. Бунинг учун шариатда кўрсатилган узрли сабаблар мавжуд бўлиши лозим.

Масалан, Рамазон ойи рўзасини узрли сабаблар тўғрисида тутта олмай қолганлар бунинг учун фида берадилар.

Исломда инсоннинг тоқатидан ташқари ишга тақлиф қилиш йўқ. Масалан, Аллоҳ таоло рўза фарз қилиниши билан бирга «Уни қийналиб тутадиганлар зиммасида фида – бир мискин таоми бордир» деб марҳамат қилади («Бақара сураси, 184-оят»).

Ҳадиси шарифда: «Бу оят насх бўлмаган, балки қари чол ва кампир учундир. Улар рўза тутишга қодир эмаслар, шунинг учун ҳар бир кун ўрнига камбағални таомлантиришда», дейилган. Бошқа ҳадиси шарифда: «Бу рухсат фақат рўзани кўтара олмайдиган ва тузалмас касалларгагина берилади», дейилган.

Қариликлари тўғрисида рўза тутта олмайдиганлар учун фида беришнинг йўлга қўйилиши беҳиз эмас. Унда камбағалларнинг маънафати билан бирга ўша рўза тутта олмаган кишиларнинг уни адо эта олмаганлари учун афсус-надоматларини

енгиллатиш ҳам бор. Қариялар рўзага кучлари етса тутишлари лозим, туста оладиган ҳолда фида берса, дуруст бўлмайди. Юқорида келтирилган ояти каримада кўзда тутилганлар умуман рўза тутишга ярамайдиган, кундан-кунга жисмонан заифлашиб бораётган ўта қари чол-у кампирлар, ўлим тўшагида ётган қариялар ва тузалашидан умид бўлмаган касаллардир. Бундай касал ўзи ёш бўлса ҳам ўлим тўшагида ётган қариялар ҳукмидадир. Бу тоифадаги кишилар рўза тутиш имконига эга бўлмаганлари учун ўрнига фида беришлари йўлга қўйилган.

Рўза тутишда вақтинчалик қийинчиликка учраб, кейин яна рўза тутиш имконига эга бўладиган касаллар худди ҳомилдор ва эмизикли аёллар, мусофирлардек қазо рўзасини янаги Рамазон келгунча тутиб беришлари лозим.

Фида бир камбағалнинг бир кунлик ўртача тирикчилигини таъминлайдиган овқат миқдори бўлиб, унинг ҳажми таом эки унга тўғри келадиган пул бирлигига белгиланади. Бунда ҳар бир жойнинг иқтисодий-маиший шарт-шароитидан келиб чиқилади. Бир кунлик рўза учун бериладиган фида фитр садақаси (яъни икки килограмм бугдой эки унинг нархи)дан кам бўлмаслиги лозим.

«Мўминнинг қалқони» китоби асосида тайёрланди

МАЪЛУМОТ:

Бу йилги **ФИДА** миқдори бир мискиннинг бир кунлик озиқ-овқати баробарида бўлиб, унинг ўртача қиймати **15 000 (ўн беш минг) сўм**, деб белгиланган.

ниятидаги моллар нисабга етган бўлиши эътиборга олинади ва қирқдан бир қисми закот бўлади.

Демак, закот нисаби бошқа, фитр садақасининг нисаби бошқадир. Закот нисаби фақат закот чиқариладиган ўсвучи моллардан ҳисоб қилинган, фитр садақасининг нисаби эса аслий ҳолатдан (ишлатилиб турган мол-мулкдан) ташқари мол-мулклар ҳам ҳисоб қилинади. Ушбу фитр садақасини нисабига эга кишига ўзининг ва балоғатга етмаган фақир фарзандининг фитр садақаси вожиб бўлади. Хотинининг, балоғатга етган фарзандининг ва балоғатга етмаган бой фарзандининг фитр садақаси вожиб бўлмайди. Лекин мазкурларни фитр садақасини берса адо топади. Шу бойликка эга кишига бошқаларнинг закотини, садақасини ва назрини олмақ ҳаром бўлади. Қурбонлик қилиш ва нафақасиз қолган маҳрам қариндошларининг нафақасини қилиш вожиб бўлади.

Фитр садақаси закот бериладиган кишиларга бериш билан адо топади.

Жалолиддин ХОЛМЎМИНОВ

МАЪЛУМОТ: Фитр садақаси ҳадисга биноан тайёр нарсдан чиқарилади.

Улар бугдойдан ярим соъ, арпадан бир соъ, майиздан ярим соъ ва хурмодан бир соъдир. Бир соъ тақрибан (≈) 4 килограммдир.

Шунга кўра, бу йилги **ФИТР** садақасининг миқдори Тошкент шаҳар бозорларидаги нархга кўра:

≈ 2 килограмм бугдойдан **6 000 (олти минг) сўм**;

≈ 4 килограмм арпадан **10 000 (ўн минг) сўм**;

≈ 2 килограмм майиздан **70 000 (етмиш минг) сўм**;

≈ 4 килограмм хурмодан **100 000 (юз минг) сўм** бўлади.

Ҳар ким ўз имкониятига қараб ушбу тўрт маҳсулотнинг хоҳлаган бир туридан фитр садақасини берса кифоя.

МУАССИС:

2007 йил 11 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 116-рақам билан рўйхатга олинган.

Бош муҳаррир
Ҳусан ЭРМАТОВ

Бўлимлар:

Касаба уюшмалари ҳаёти – (71) 256-64-69
Ҳуқуқ ва халқаро ҳаёт – (71) 256-52-89
Миллий-маънавий қадриятлар ва спорт – (71) 256-82-79
Хатлар ва муҳбирлар билан ишлаш – (71) 256-85-43
Маркетинг ва обуна – (71) 256-87-73

www.ishonch.uz сайти орқали Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари, энг сўнгги янгиликлар, таҳлилий, танқидий мақолалар, хабарларнинг тўлиқ матни билан танишингиз мумкин.

Манзилимиз:

100165, Тошкент шаҳри,
Бухоро кўчаси, 24-уй.
E-mail: xatlar@ishonch-doverie.uz

Газета ҳафтининг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.
Газета «Ishonch»нинг компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

«Sharga» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Тахририят ҳисобрақами:

2021 0000 0004 3052 7001.

АТИБ «Ipoteka bank» Яшнобод филиали,
банк коди: 00959, СТИР: 201133889, ОКЗД: 58130

Худудлардаги муҳбирлар:

Қорақалпоғистон Республикаси – (+998-99) 889-90-22
Андижон – (+998-99) 889-90-23
Бухоро – (+998-99) 889-90-31
Жиззах – (+998-99) 889-90-25
Наманган – (+998-99) 889-98-02
Навоий – (+998-99) 889-90-28
Самарқанд – (+998-99) 889-90-26
Сирдарё – (+998-99) 889-98-55
Сурхондарё – (+998-99) 889-90-32
Фарғона – (+998-99) 889-90-24
Хоразм – (+998-99) 889-98-01
Қашқадарё – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи кўрсатилиши шарт.

Муаллифлар фикри тахририят нуқтаназаридан фарқланиши мумкин.

Навбатчи муҳаррир:

С. Абдурахмонов
Мухасши:
С. Шодиева
Саҳифаловчи:
Ҳ. Абдужалилов
ЎЗА якуни – **00:20**
Топширилди – **01:40**
Газета офсет усулида, А-2 форматда босилди. Ҳажми 2 босма табоқ. Бююртма **Г – 617**. **30082** нускада босилди. Нашр қўрсатилди: **133**